

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15 – 16 жовтня 2019 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції 15-16 жовтня 2019 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2019. – 230 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Редакційна колегія:

Агеєва І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - д.е.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., доц., Каламан О.Б. – к.е.н., доц., Мельник Ю.М. – к.е.н., доц.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом №2 від 01.10.2019 р.

and visual methods of teaching at lectures.

Literature

1. BUS_9641_Business_Statistics_5M. Lecture notes for the Program «Masters of Business Administration». - Kingston University. NY. USA. 2009. - 106 p.
2. Okulicz-Kozaryn W., Kussanova B., Yerniyazova Z. On the possibility of higher education management in Kazakhstan based on the preferences of consumers of educational services. International Journal of Humanities and Natural Sciences, 2019, vol.8-1, p. 106-114.
3. D. Škunca, Z. Čekerevac, O. Golubyonkova, W. Okulicz-Kozaryn. Опыт оценки приоритетов потребителей образовательных услуг в вузах Сербии и Украины. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – с. 207-210.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

**Константинова Т.В., к.е.н., ст.викладач
Одеська національна академія харчових технологій**

Планування є першою та однією з найголовніших функцій управління, адже розробка ефективних управлінських рішень є запорукою успішної діяльності підприємств галузі. Дослідження, що стосуються управління підприємством варто направити на вивчення механізму функціонування функції планування на усіх ієрархічних рівнях організації.

Успішна діяльність підприємства полягає, перш за все, у наданні структурними підрозділами своєчасної інформації керівнику (якщо говорити про лінійну та лінійно-функціональні організаційні системи управління) про стан справ, задля запобігання негативних явищ, а також у систематичному контролі за виконанням доручень, особливо на ділянках, які є основними для функціонування підприємства. Саме це і обумовило актуальність теми дослідження.

Стратегічне управління підприємством вимагає врахування факторів впливу на нього як внутрішнього (виробництво, кадри і т.п.), так і зовнішнього середовища (політика, суспільство, економіка, екологія і т.ін.), що в свою чергу потребує вивчення стану ринку галузі, у якій працює підприємство.

Говорячи про стратегічне управління в цілому окрім його позитивних факторів варто також зазначити і його недоліки, до яких можна віднести:

- невиконання програм економічного розвитку, розроблених на довгий час, що призводить до підвищення гнучкості стратегій.
- організація роботи підприємства часто не відповідає економічного розвитку, що потребує пошуку нових підходів до удосконалення системи.

В процесі побудови системи довгострокового управління підприємством на кожному етапі потрібно робити вибір на користь найбільш доцільних елементів, які в повній мірі відповідають цілям діяльності компанії. Такі елементи нерідко можуть суперечити один одному, тому вибір на користь одного з них може негативно позначитися на іншому.

До особливостей стратегічного управління відносять: комплексність підходу до зайняття міцних позицій підприємства на ринках збуту; використання інновацій не тільки у процесі виробництва, але й управління, а також довго строківість поставлених задач та способів їх досягнення.

Нині харчова промисловість України потребує нових підходів до управління діяльністю підприємств галузі. Стратегічне управління дозволяє підприємствам швидко реагувати на кон'юнктуру ринку та швидко реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища фірми. Це стає все більш важливим оскільки українські підприємства на світовому ринку не в змозі конкурувати із іноземними підприємствами, що негативно позначається на виробничій діяльності промислових господарств.

Існуючі підходи до стратегічного управління підприємством описують довгостроковий метод планування основною перевагою якого є, звісно ж, простота використання, а недоліком – неспроможність врахувати майбутній стан зовнішнього середовища. Метод стратегічного планування за системою збалансованих показників передбачає баланс між основними елементами діяльності підприємства та ефективне структурування цілей підприємства, що є суттєвою перевагою, у порівнянні із довгостроковим методом. Планування стратегічного управління підприємством на основі показника капіталізації забезпечує максимізацію приросту економічної доданої вартості, що є важливим чинником для підвищення інвестиційної привабливості, але не враховує показник синергізму та необхідність розподілу діяльності організації на процеси.

Найважливішим завданням для підприємств харчової промисловості є управління процесом налагодження поставок сировини, для подальшого виробництва високоякісних продуктів, що є одним з факторів забезпечення конкурентоспроможності українських підприємств на зовнішньому ринку.

Розвиток підприємств харчової промисловості потребує не лише збільшення обсягів виробництва продукції, але й підвищення економічної ефективності діяльності підприємств а також підвищення рівня конкурентоспроможності. Стратегічне управління підприємством, щодо основних конкурентів, передбачає декілька напрямів:

- співіснування підприємств-конкурентів;
- співробітництво підприємств-конкурентів;
- інтеграція конкурентів;
- ігнорування конкурентів.

Основні умови для ефективного економічного розвитку підприємств харчової промисловості включають в себе техніко-технологічні, виробничі, маркетингові та організаційні фактори, кожен з яких в тій чи іншій мірі впливає

на діяльність підприємства.

Говорячи про підприємства харчової промисловості доцільно буде відмітити показники борошномельної промисловості, як однієї із галузей, що виробляє продукти першої необхідності населення. Як і будь-яка інша галузь харчової промисловості вона потребує активізації використання інструментів стратегічного управління, які формують стратегічну поведінку підприємства.

До них відносимо:

- аналіз ринку збуту продукції;
- використання різноманітних моделей стратегічного управління підприємством;
- формування систем моніторингу за ринковою та фінансово-економічною інформацією;
- організація системи підвищення кваліфікації працівників.

Задля забезпечення ефективної системи стратегічного управління підприємством пропонується використовувати адаптивний підхід, оскільки для підприємств харчової промисловості при плануванні виробничої діяльності потрібно орієнтуватися на підходи, що сприятимуть стійкому їх розвитку для посилення конкурентних позицій на світовому ринку продуктів харчування.

Проте, на сьогодні, для реалізації визначеного підходу підприємствам харчової промисловості заважають наступні негативні чинники: погіршення якісних і кількісних показників виробничо-ресурсного потенціалу, низький рівень застосування інноваційних техніко-технологічних рішень у виробництві, низький рівень менеджменту в реалізації стратегічних завдань тощо.

У висновку зазначимо, що головними чинниками стратегічного управління, що виведуть харчову промисловість України на якісно новий рівень є:

- застосування підприємствами програми інноваційного розвитку підприємства, підвищення економічного потенціалу та ефективної виробничої програми;
- врахування дії негативних факторів зовнішнього середовища та запобігання їх прояву;
- дослідження ризиків та управління ними;
- вивчення змін конкурентних вимог до підприємств.

Література

1. Кокорев В. Институциональная реформа в сфере инфраструктуры в условиях естественной монополии // РАН: Вопросы экономики. 1998. №4. С. 115-133.
2. Иншаков О.В., Русскова Е.Г. Инфраструктура рыночного хозяйства: системность исследования // Вестник СПбГУ. 2005. Сер.5. Вып. 2. С. 28- 37.
3. Орешин В.П. Планирование производственной инфраструктуры: комплексный подход. Экономика, 1986. С. 8.
4. Герасимчук В.І. Ринкова інфраструктура та її вплив на ринок праці. Київ: Принт Експрес, 1999. 33 с.

5. Долішній М., Беленький П. Проблеми розвитку ринкової інфраструктури (методологічний та регіональний аспекти) // Вісник Тернопільської академії народного гос-подарства. № 5. 2004. С. 179-188., 78

6. Павлов В.І. Політика регіонального розвитку в умовах ринкової трансформації (теоретико-методологічні аспекти та механізми реалізації). Луцьк: Надстир'я, 2000. 580 с.,

7. Ткач А.А. Базисні інститути ринкової інфраструктури в трансформаційній економіці // Економіка розвитку. Харків: ХДЕУ, 2004. № 92 [30]. С. 50-54.

8. Дубницький В.І., Фудулова С.О., Василюк О.В. Регіональна інфраструктура: модернізація, пріоритети та перспективи // Регіональна економіка. Проблеми економіки. № 2. 2017. С. 161-168.

9. Ципліцька О.О. Соціально-економічна інфраструктура як фактор зростання трансформаційної економіки України. дис. канд. екон. наук: 08.01.01. Миколаїв, 2005. 193с.

СТВОРЕННЯ ФОНДУ ПІДТРИМКИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ, ЯК ОСНОВА ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІКИ

**Немченко Г.В., асистент, аспірант кафедри управління бізнесом
Одеська національна академія харчових технологій**

Значну частку у бюджеті населення України займають продукти харчування. Тому, промисловість має забезпечувати населення якісними харчовими продуктами, а також, зробити їх доступними для усіх верств населення. У цих умовах, тільки кредитування недостатньо для стрімкого розвитку та зниження цін на продукцію харчової промисловості. Для вирішення цієї проблеми, пропонується створення регіонального фонду підтримки харчової промисловості (далі скорочено ФПХП), який буде стимулювати виробництво і споживання екологічної продукції, впровадження інноваційних технологій, допоможе реконструювати, модернізувати, а в деяких випадках перепрофілювати підприємства, надаючи їм допомогу (пільги, дотації, субвенції) [1].

Харчові підприємства, як і більшість підприємств інших галузей, ведуть свою діяльність в ринкових умовах, за допомогою самофінансування (у 2017 році, інвестиції за кошти підприємств і організацій становили 310062 тис. грн., що становить 69% [2]), джерелом якого виступає прибуток, але його розміри не завжди дозволяють проводити наукові розробки та дослідження, покращувати якість продукції, впроваджувати інноваційні здобутки. Ось чому, не кожне харчове підприємство здатне самостійно займатись інноваційною, природоохоронною діяльністю, що вимагає підтримки з боку регіонів, держави і створення відповідних фондів з розробки і впровадженню інноваційних технологій, виробництва безпечної екологічної продукції, підвищення її конкурентоздатності. Спробу запровадити цю думку лише у хлібопекарській

Брюшкова Н. О., к.е.н., доцент, Анікієнко Ю. О., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
50. ОСОБЛИВОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ОРГАНІЗАЦІЯХ ПУБЛІЧНОЇ СФЕРИ	136
Козак К. Б., к.е.н., доцент, Мироненко Б. В., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
51. ПРОБЛЕМЫ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ	139
Егорова-Гудкова Т.И., к.э.н., доцент, Тихонина Л.С, магістрант, ОНУ ім. І.І.Мечникова, г. Одесса	
52. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ЦІНОВИХ СТРАТЕГІЙ НА ПРИКЛАДІ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ПЕРША ПРИВАТНА БРОВАРНЯ»	141
Агєєва І. М., к.е.н., доцент, Тимчук Ю. М., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса	
53. REFLECTIONS ON THE REGIONAL COMPETITIVENESS IN THE BLACK SEA BASIN-STUDY ON CEREAL MARKET	142
Voicilas D.M., Assoc.prof.dr., Senior researcher, Romanian Academy-Institute of Agricultural Economics, Certan I., Senior researcher, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest	
54. ALTERNATIVES FOR CASH CROPS IN A SMALL FARM	146
Ion Certan, Dinu Toma Adrian, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine Bucharest	
55. ФИНАНСОВЫЕ ПРОБЛЕМЫ МЕСТНЫХ САМОУПРАВЛЕНИЙ ГРУЗИИ	149
Борис Чичинадзе, д.е.н. Лектор Кутаисского (Грузия) Государственного Университета им. Ак. Церетели, Член научного общества экономистов Грузии, Член научного совета журнала „Бизнес и Законодательство”	
56. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ І ІННОВАЦІЇ	151
Лагодієнко В.В., д.е.н., професор, Голодонюк О.М., старший викладач, Мільчева В.В., аспірант, ОНАХТ, м.Одеса	
57. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	154
Гриза А.С., аспірант, ОНАХТ, м.Одеса	
58. PRIORITIES OF CONSUMERS OF EDUCATIONAL SERVICES AT LECTURES AT UNIVERSITIES IN ASIA, EUROPE AND NORTH AMERICA	156
Edgar J. Saucedo Acosta, Universidad Veracruzana, Xalapa, Veracruz, Mexico, Srećko Goić, University of Split, Croatia, Marta Latkowska, County College of Morris, USA, Walery Okulicz-Kozaryn, Pedagogical University of Krakow, Poland	
59. УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	159
Константинова Т.В., к.е.н., ст.викладач, ОНАХТ, м. Одеса	
60. СТВОРЕННЯ ФОНДУ ПІДТРИМКИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ, ЯК ОСНОВА ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІКИ	162
Немченко Г.В., асистент, аспірант, ОНАХТ, м. Одеса	
61. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	164
Савченко Т.В., к.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
62. ВПЛИВ ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПСИХОЛОГІЧНУ СТІЙКІСТЬ ЛЮДИНИ	166
Петракова Є. Р., к.п.н., доцент, Черняк Г. А. к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
63. УЧАСТЬ СТУДЕНТСТВА В ПОЛІТИЦІ	168
Мордовець М. В., к.п.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса	
64. МЕХАНІЗМИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ МІСТ І ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	171
Лайко О.І., д.е.н., с.н.с., Талпа В.П., Інститут проблем ринку та	

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

15-16 жовтня 2019 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових
технологій протоколом № 2 від 01.10.2019 р.

Підписано до друку 01.10.2019. Формат 60x84/16.
Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 13,15.
Тираж 500 екземплярів.

Видавництво «Друк Південь»
Тел.: 0972122975